

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Nowym S.A.

Niniejszy dokument zawiera opis funkcjonującego w Banku Nowym S.A., zwanym dalej „Bankiem”, systemu kontroli wewnętrznej. Podstawowe zasady oraz cele działania systemu kontroli wewnętrznej wynikają z ustawy Prawo bankowe, Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego.

I. Cele systemu kontroli wewnętrznej

1. Celami ogólnymi systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - a) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - b) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - c) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - d) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
2. W ramach ww. celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe oraz wiąże je z procesami istotnymi funkcjonującymi w Banku.

II. Rola w systemie kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza Banku

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej.
2. W ramach nadzoru nad działalnością Banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki audytu wewnętrznego, komórki do spraw zgodności i Zarządu Banku.
3. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego.
4. Rada Nadzorcza zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej.
5. Rada Nadzorcza zatwierdza, wprowadzone przez Zarząd, kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.
6. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
 - a) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - b) zatwierdza politykę kontroli wewnętrznej i politykę zgodności Banku.

Komitet Ryzyka i Audytu

1. Komitet Ryzyka i Audytu monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego.
2. Komitet Ryzyka i Audytu wydaje, na potrzeby Rady Nadzorczej, opinie dotyczące skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku

1. Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, komórkę do spraw zgodności i komórkę audytu wewnętrznego.

- 2. Zarząd Banku zapewnia funkcjonowanie Matrycy funkcji kontroli oraz przypisanie odpowiednich zadań związanych z zapewnieniem jej funkcjonowania.
- 3. Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych.
- 4. Zarząd Banku odpowiada za opracowanie Polityki zgodności, zapewnianie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej Banku Raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności.
- 5. Zarząd Banku odpowiada za funkcjonowanie w Banku mechanizmów zapewniających niezależność komórce audytu wewnętrznego i komórce do spraw zgodności, w szczególności w zakresie wymogów przewidzianych w przepisach prawa.
- 6. Zarząd Banku informuje Radę Nadzorczą Banku, nie rzadziej niż raz w roku, m. in. o:
 - a) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - b) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działaniach zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
 - c) zapewnianiu niezależności komórce do spraw zgodności i komórce audytu wewnętrznego,
 - d) zapewnianiu odpowiednich zasobów kadrowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników komórki do spraw zgodności oraz audytu wewnętrznego.

III. Schemat organizacyjny trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

- 1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).
- 2. Na wszystkich trzech poziomach (liniach obrony) pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.
- 3. Schemat organizacyjny trzech linii obrony Banku:

PIERWSZA LINIA OBRONY Komórki organizacyjne z wyłączeniem komórek organizacyjnych stanowiących drugą i trzecią linię obrony
DRUGA LINIA OBRONY Komórki organizacyjne odpowiedzialne za analizę, akceptację, monitoring i kontrolę ryzyka, komórka do spraw zgodności, wyznaczeni pracownicy realizujący czynności kontrolne, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony
TRZECIA LINIA OBRONY Komórka audytu wewnętrznego

IV. Funkcja kontroli.

- 1. Na wykonywaną w Banku funkcję kontroli składają się:
 - a) mechanizmy kontrolne,
 - b) monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - c) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

2. Na wszystkich trzech poziomach (liniach obrony), pracownicy Banku, w ramach realizowanych czynności, odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.
3. W zakresie mechanizmów kontrolnych Banku stosuje w szczególności:
 - a) procedury,
 - b) podział obowiązków,
 - c) autoryzację, w szczególności autoryzację operacji finansowych i gospodarczych;
 - d) kontrolę dostępu,
 - e) kontrolę fizyczną,
 - f) proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym,
 - g) inwentaryzację,
 - h) dokumentowanie odstępstw,
 - i) wskaźniki wydajności,
 - j) szkolenia.
4. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne procesom istotnym.
5. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w formie Matrycy funkcji kontroli.

V. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego.

Komórka do spraw zgodności

1. Komórka do spraw zgodności w strukturze organizacyjnej podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu.
2. Do zadań komórki do spraw zgodności należy w szczególności:
 - a) opracowanie regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności oraz wewnętrznych procedur dot. zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
 - b) opracowanie Roczego planu działań komórki do spraw zgodności,
 - c) identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Banku, standardów rynkowych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających przeprowadzanych przez komórkę do spraw zgodności,
 - d) ocena ryzyka braku zgodności przez pomiar lub szacowanie tego ryzyka,
 - e) monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
 - f) raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu Banku, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku,
 - g) wykonywanie czynności kontrolnych zgodnie z Regulaminem wykonywania funkcji kontroli w Banku Nowym S.A. w zakresie dostosowanym do specyfiki i profilu działalności Banku oraz zasobów komórki,
 - h) przeprowadzanie, w ramach działania na drugiej linii obrony, przez sekcję kontroli wewnętrznej testowania pionowego przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zapewniających realizację celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - i) wykonywanie zadań związanych z funkcjonowaniem w Banku Matrycy funkcji kontroli,
 - j) odpowiadanie za koordynowanie czynności kontrolnych związanych z testowaniem pionowym przez II linię obrony nad I linią obrony, oraz testowaniem poziomym w ramach I linii obrony,
 - k) raportowanie na temat wyników kontroli,
 - l) monitorowanie podejmowanych działań naprawczych na bazie identyfikowanych nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych.

Komórka audytu wewnętrznego

1. Komórka audytu wewnętrznego w strukturze organizacyjnej podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu.
2. Do zadań komórki audytu wewnętrznego należy w szczególności:
 - a) opracowanie regulaminu funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego określającego co najmniej cel, zakres i szczegółowe zasady działania komórki audytu wewnętrznego,

- b) przeprowadzanie badań audytowych na podstawie regulaminu funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego oraz procedur i metodyk badania,
- c) przeprowadzanie badań audytowych obejmujących badanie adekwatności i skuteczności Systemu zarządzania ryzykiem i Systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku, w tym mechanizmów kontroli ryzyka, oraz mechanizmów kontrolnych,
- d) przeprowadzanie badań audytowych zgodnie z zakresem i częstotliwością określonymi w planach audytu i dostosowanymi do zidentyfikowanych obszarów ryzyka i poziomu jego istotności,
- e) odpowiednie dokumentowanie badania audytowego,
- f) sprawdzanie efektywności realizacji zaleceń poaudytowych wydanych w ramach badań audytowych,
- g) okresowe przekazywanie Raportów do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku, w szczególności w zakresie realizacji planów audytu oraz wyników przeprowadzonych badań audytowych oraz statusu realizacji zaleceń poaudytowych,
- h) podejmowanie przez kierującego komórką audytu wewnętrznego decyzji o poinformowaniu Rady Nadzorczej Banku o nieprawidłowościach krytycznych wykrytych w ramach pierwszej linii obrony.

Niezależność komórki audytu i komórki do spraw zgodności

1. W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki audytu wewnętrznego oraz komórki do spraw zgodności.
2. Zarząd Banku i Rada Nadzorcza Banku zatwierdzają Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego.
3. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierująca komórką do spraw zgodności mają zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierująca komórką do spraw zgodności lub osoby je zastępujące mogą uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu Banku.
5. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierująca komórką do spraw zgodności lub osoby je zastępujące uczestniczą w posiedzeniach Rady Nadzorczej Banku, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnieniem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem.
6. Powołanie osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego oraz osoby kierującej komórką do spraw zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej Banku.
7. Odwołanie osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego oraz osoby kierującej komórką do spraw zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej Banku po uprzednim wysłuchaniu tych osób przez Radę Nadzorczą Banku.
8. W Banku funkcjonuje szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w komórce audytu wewnętrznego i komórce do spraw zgodności, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach.
9. W przypadku zmiany na stanowisku kierującego komórką audytu wewnętrznego lub kierującego komórką do spraw zgodności Bank niezwłocznie informuje o tym Komisję Nadzoru Finansowego wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany.
10. Komórka audytu wewnętrznego oraz komórka do spraw zgodności nie może być łączona z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownicy tych komórek nie mogą wykonywać innych obowiązków, niż obowiązki wynikające z ich zadań.

VI. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą Banku.

1. Rada Nadzorcza Banku dokonuje rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego.
2. W ramach dokonywanej oceny Rada Nadzorcza uwzględnia w szczególności:
 - a) informacje przekazane przez Zarząd Banku w ramach sprawozdania z wywiązywania się z zadań z obszaru systemu kontroli wewnętrznej,
 - b) okresowe raporty komórki audytu wewnętrznego oraz komórki do spraw zgodności,

- a) ustalenia dokonane przez biegłego rewidenta,
 - b) ustalenia wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje,
 - c) istotne, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, oceny i opinii dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.
3. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej wydawana jest przez Radę Nadzorczą Banku w oparciu o przyjęte kryteria.
 4. Roczna ocena dokonywana jest wg 4 stopniowej skali (ocena: Dobra; Zadowolająca; Niezadowolająca; Niedostateczna).